

Spoštovano uredništvo Demokracije,

Prosim, da v skladu z Zakonom o medijih (zlasti določil 26. člena, točke 4, in dalje) objavite moj odgovor na navedeni članek gospe J. Strah: »Poglejte to sprenevedanje Kučana in njegovih«.

Emil Milan Pintar

SKRPUCALO LAŽI, NEUMNOSTI IN SOVRAŠTVA

Včeraj sem na moj elektronski naslov dobil tekst, ki ga je J. Strah objavila v Demokraciji (Demokracija, 11. 1. 2022: »Poglejte to sprenevedanje Kučana in njegovih«). Ker je prišel v mapo »o volilnem sistemu«, sem najprej pomislil, da gre za predstavitev ali celo analizo našega (Nacionalni svet za demokratično spremembo volilnega sistema, naprej SVS) predloga demokratične spremembe volilnega sistema.

Že prvi stavek njenega zapisa pa je pokazal, da gre za nekaj povsem drugega. Bolj, kot sem prebiral to čudno skrupucalo, bolj mi je postajalo jasno, da ne gre ne za članek ne za analizo, temveč za nekakšno vnaprej plačano komunalno storitev (polivanje z gnojnico), polno nestrpnosti, netočnosti, zavajajočih podatkov in neprikrite sovražnosti. Naj kot koordinator SVS opozorim samo na nekatere.

1. Prva je trditev, da se je Kučan (oz. SVS) tri mesece pred volitvami odločil, da zahteva spremembo volilnega sistema. Oprostite, večje neumnosti že nekaj časa nisem slišal ali bral. Ne poznam nobenega slovenskega politika, ne levega, ne desnega, ne konkretno marogastega, ki bi tvegala svoj že tako okrnjen ugled, da bi kaj takega predlagal. In nobenega resnega slovenskega novinarja, ki bi tvegala preostanek svoje profesionalne etike s tem, da bi kaj takega poskušal komu podtakniti.

Prve zahteve za spremembo tega sistema (ki je bil sprejet že leta 1992!) izhajajo še iz leta 1996 (Razvojni svet), nato pa so se redno ponavljale v zapisih številnih strokovnjakov. Posebej je treba opozoriti, da je ZDUS leta 2015 v Državni zbor vložil svoj predlog Zakona o volitvah v Državni zbor (ZVDZ), ki ga je takratni DZ brez ustreznih utemeljitev označil za neprimerne (ta predlog smo podpisali dr. Miran Mihelčič, dr. Ivan Kristan in jaz).

2. Čisti konstrukt oz. izmišljotina je torej trditev avtorice, da smo bili z upravljanjem slovenske države povsem zadovoljni, dokler ni prišla na oblast sedanja vlada.

Sinteza je kot organizirana skupina Civilne družbe (CD) že leta 2019 (te dni bo ravno tri leta!) pisala pismo Predsedniku Republike, g. Pahorju, da je po naših analizah veljavni volilni sistem zastarel, nedemokratičen, zgolj pogojno skladen z Ustavo in da povzroča negativno kadrovske selekcije. Na pogovoru z njim smo ga opozorili, da je vsak sklic Državnega zbora operativno slabši in da to nujno vodi v politično nestabilnost ter mu predlagali, da v skladu s svojo odgovornostjo pokrene javno razpravo o nujnih spremembah volilne zakonodaje.

V letih 2019 in 2020 smo se predstavniki Sinteze ločeno sestali z vodstvi večine parlamentarnih strank, tako vladnih kot opozicijskih. Posebej zanimiv, pa tudi najbolj strokoven in odprt, je bil razgovor s predstavnikoma SDS. Naj povem nekaj iz doslej ne-javne in ne razkrite zabeležke. Na strani SDS je sodeloval g. Grims, ki se je v razgovoru izkazal za presenetljivo dobrega poznavalca volilne problematike. Bistvo njegovega sporočila je bilo, da je on osebno prepričan,

da bi Sloveniji najbolj ustrežal »kombiniran sistem«, da pa tega SDS »ne more predlagati in če bo to storila SD, ne more podpreti takega predloga«. Politika pač: interesi strank pred vitalnimi interesi Slovenije!

Skratka, v teh pogovorih smo političnim strankam predlagali, da skupaj ustanovimo delovno skupino, ki bo pripravila predlog spremembe volilnega sistema, ki bo šel v smeri demokratizacije in vključevanja civilne družbe (CD) oz. državljanov v vse volilne postopke, od določanja kandidatov do izvolitve poslancev. Podpore nismo dobili pri nobeni stranki, ne levi, ne desni, vse so uživale in še danes uživajo v udobju strankokracije.

Nato smo se napotili ponovno k g. Pahorju. Predlagali smo mu, da po zgledu uspešnih demokratičnih držav (Irska, Nova Zelandija, ...) on sam imenuje Nacionalni svet. V rahlo mučnem razgovoru pa je hitro postalo jasno, da tega ne bo storil; z razočaranjem smo ocenili, da je ta njegov mandat je, z vidika naporov za demokratizacijo volilnega sistema, pet izgubljenih let.

Sedanja vlada in njen način vladanja sta po naši oceni le vrh ledene gore umazanih dogovorov pod mizo, s katerimi stranke, leve in desne, že skoraj tri desetletja blokirajo spremembo sedanjega volilnega sistema, ki jim daje vso oblat, državljanom pa onemogoča sodelovati pri postavljanju kandidatov in njihovih poimenskih izvolitvah, s čemer je kršeno določilo Ustave. Novo je le to, da poskuša sedanja vlada popolnoma blokirati tudi vse informacije o našem delovanju: mediji niso objavili prav nobene vesti o naših posvetih v SAZU in Državnem svetu (mimogrede: na posvetu v DS SVS ni »sodeloval«, kot pišete, ampak ga je skupaj z DS organiziral. Prav tako, kot oba posveta v SAZU).

3. G. Kučan z vsemi temi našimi napori ni imel nič: nismo ga ne kontaktirali, ne vabili, niti se nismo z njim posvetovali. (Bivši tovariši, ki bolehajo za kronično »murglofobijo«, naj torej svoje PTS zdravijo drugje, ne na nas). Bili pa smo veselo presenečeni in številni izmed nas ponosni, ko se je g. Kučan pojavil na ustanovitvi SVS. Navsezadnje gre za človeka z neprecenljivimi političnimi izkušnjami, človeka, ki je največ prispeval k temu, da v Sloveniji ni prišlo do državljanske vojne in »končnega obračuna« z JLA, ki so ga nekateri zahtevali in bi nas nedvomno drago stal! In njegova ugotovitev, da je res nujno spremeniti sedanji nedemokratični, neustavni volilni sistem, šteje.

Očitno šteje do te mere, da je spodbudil vaše »globoko razmišljujoče« pisanje o volilnem sistemu. Pravzaprav obratno: da bi utemeljili svojo averzijo do Kučana ste v napad nanj vpletli zgodbo o pripravi novega volilnega sistema, ki ga je Sinteza pripravljala vsaj tri leta, po ustanovitvi pa je delo nadaljeval Nacionalni svet. Ta šteje danes preko 80 uglednih strokovnjakov in javnih delavcev.

Kot njegov koordinator smatram (s tem pa se strinja večina sodelavcev), da ste že zaradi svojega imena (»Demokracija«) dolžni bralcem korektno predstaviti vsebino in prednosti našega predloga, ki si prizadeva za demokratizacijo volilnega sistema po zgledu uspešnih držav. Pri tem nas ideologija niti najmanj ne zanima.

Emil Milan Pintar

Prešernova cesta 42

1230 Domžale